

Protokoll 4/2026

fört vid Rådet till skydd för Stockholms skönhets
sammanträde måndagen den 2 mars 2026 kl. 13:30-15:15,
Kansli lokalerna, Hantverkargatan 3H

Övriga närvarande

Inga Varg Ordförande
Katarina Borg Vice ordförande
Ola Andersson
Leif Bolter
André Jacquet
Desirée Johansson
Anders Johnson
Helena Nilsson Lannegren
Måns Lönnroth
Catharina Nolin
Laila Reppen
John Stenborg
Monica Hector Protokollförare
Fredrik Jöngren Handläggare
Henrik Nerlund Sekreterare
Ellen Landén. Föredragande §1

Justerare

Katarina Borg

Datum för justering

Paragraf

§§1-10

Protokollförare

Monica Hector

§ 1 Val av justerare samt dagordning

Beslut

Valdes ledamot Katarina Borg att tillsammans med ordförande justera protokollet. Beslöts uppta ärendena i ordningen: 1-5, 7, 6, 8-10.

§ 2 Nästa sammanträdesdag

Beslut

Erinrades att Skönhetsrådet sammanträder måndag 16 mars 2026, kl. 13.30.

§ 3 Protokoll från sammanträde 2026-02-02

Beslut

Anmälades att protokoll från sammanträde 2026-02-02 justerats i vederbörlig ordning.

§ 4 Protokoll från sammanträde 2026-02-16

Beslut

Anmälades att protokoll från delegationssammanträde 2026-02-16 justerats i vederbörlig ordning.

§ 5 Anmälningar för kännedom Anmälda handlingar

- Odemokratisk, ovetenskaplig, ojämlig stadsbyggnad i Stockholm, svar med e-post
- Järnvägsplan för anläggning av Tunnelbana till Älvsjö – spårlinje och stationer, till Trafikverket för fastställelseprövning, FUT 2024-0984
- Nobel Centre, svar med e-post
- (Signerad) Skeppsbrokajen, Tullhus 1-3, granskning, 2015-20635
- Cadmus 2, Grönt ljus för grönt ljus?, svar med e-post

- Synpunkter på detaljplan Bonden större 43, översänt för kännedom
- (Signerad) Sothönan 3 m.fl. granskning 2, 2016-09481
- Fyllnadsval till kulturnämndens råd för funktionshinderfrågor, beslut § 12 den 20 januari 2026, Kulturnämnden
- (Signerad) Repslagaren 31 och Östermalm 1:13, förslag till detaljplan, 2025-10393
- Skutkrossen 17, granskning. Tjänsteanteckning, ärendet avskrivs.
- (Signerad) Grimsta 1:2, planärende på granskning för Springbrunnen 1, 2012-18034
- (Signerad) Långsjö gård 10 m.fl., förslag till detaljplan, 2022-15055
- (Signerad) Konserthuset 2, uppsättning av olika skyltar och flaggor, återremiss, 2025-03344
- (Signerad) Skansen 23, ljusanordning fasadbelysning, 2025-04948
- (Signerad) Hjälpslaktaren 7 m.fl. (Slakthusområdet etapp 2B), planärende på granskning, 2019-08051

§ 6

Rosteriet 6 m.fl., förslag till detaljplan, 2024-00513

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Rosteriet 6 m.fl., förslag till detaljplan, 2024-00513. Ellen Landén, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2026/31

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet tillstyrka förslag till detaljplan med erinran men avstyrka en påbyggnad på hus A.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Sammanfattning av ärendet

I föreliggande förslag till detaljplan föreslås att det i fastigheterna Rosteriet 6 och 8 i Liljeholmen möjliggörs för påbyggnader av befintliga kontorsfastigheter och nya volymer för att tillskapa sammanlagt ca 23 000 m² kontorsyta och lokaler för centrumändamål. Dessutom föreslås att bottenvåningarna omgestaltas så att mötet med den offentliga miljön utvecklas med högre vistelsevärden i stadsrummet.

Skönhetsrådet ställde sig i huvudsak positivt till detaljplaneförslaget och i synnerhet det som syftar till att levandegöra gatumiljön med levande bottenvåningar och fler arbetsplatser. Av den anledningen ansåg rådet att också hus B, i mötet med Lövholmsvägen, bör omfattas av planbestämmelsen S. Rosterigränd kommer framgent bli ett än viktigare stråk och aktiveringen av det med färre parkeringsplatser och mer grönska var något rådet uppskattade.

Skönhetsrådet fann merparten av de förslagna på- och tillbyggnader acceptabla. Påbyggnaden på hus D innebär i praktiken att två befintliga volymer, idag sammanbundna med en länkbyggnad, blir en enda lång volym. Rådet konstaterade att en sådan lösning förstör den upplevda skalan betydligt, varför ytterligare studier av en lösning där det istället är två självständiga volymer borde vara motiverad.

Skönhetsrådet ville tydligt avstyrka påbyggnaden om två våningar på hus A, Rosteriet. Byggnaden är en grönklassad kontorsbyggnad uppförd 1957-58, ursprungligen som AB Atomenergis bränsleelementfabrik och skulle i föreliggande förslag tappa sin karaktär om påbyggnaden tilläts. Rådet ansåg att det skulle vara en styrka för området att behålla en byggnad som fortfarande gör att Liljeholmens industrihistoria går att avläsa. Skönhetsrådet fann dessutom sexvåningsskalan längs Lövholmsvägen rimlig och att den nivån genomgående ska råda även till korsningen med Liljeholmsvägen. En påbyggnad av hus A, som redan idag har denna skala, skulle även av detta skäl vara fel.

Skönhetsrådet konstaterade en generell trend där det i flera detaljplaneförslag, likt detta, förekommit att byggnader klassats som värda att bevara och försetts med skyddsbestämmelser, men där ändå på- och tillbyggnader föreslagits. En skyddsbestämmelse blir i sådana fall tämligen meningslös då det bevaransvärda ändå förvanskas.

Rådet uppskattade att det blir en entré i marknivå mot Trekantsparken, men var särskilt mån om att den speciella parkmiljön, platt, gles och med stiliga solitära träd, inte naggas i kanten och förlorar de kvalitéer och gröna ytor som finns idag. Med en eventuell restaurangverksamhet i bottenvåningen kommer trycket på parken att öka och rådet ville särskilt värna parkmiljön och vill säkerställa att ytan inte blir hårdgjord och att en uteservering inte tar över parken.

Förändringarna i Liljeholmen och Lövholmen kommer bli betydande och för att underlätta förståelsen av effekten av detta planförslag efterlyste rådet en helhetsbild för hela stadsdelen, där föreslagna volymer sätts in i sitt sammanhang tillsammans med alla övriga planprojekt i området.

Handlingar i ärendet

- SR 2026/31-2 Samrådsbrev
- SR 2026/31-3 Planbeskrivning
- SR 2026/31-4 Plankarta
- SR 2026/31-5 Kulturmiljöanalys
- SR 2026/31-6 Konsekvensbeskrivning kulturmiljö
- SR 2026/31-7 Solstudie
- SR 2026/31-8 Solstudie - påverkan på Rosteriet 7
- SR 2026/31-9 Trafikutredning
- SR 2026/31-10 Dagvattenutredning
- SR 2026/31-11 PM Markundersökning
- SR 2026/31-12 Räddningstjänstens insatsmöjligheter
- SR 2026/31-13 Utredning stomljud och vibrationer

§ 7**Hamnmästaren 1, nybyggnad av publik byggnad (Nobel Center), 2026-00564**

Återupptogs för behandling ärende bordlagt vid sammanträde 2026-02-16 (§2) angående Hamnmästaren 1, nybyggnad av publik byggnad (Nobel Center), 2026-00564. Förelåg av sekreteraren utformat förslag till skrivelse som underlag för diskussionen.

SR 2026/30

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet tillstyrka bifall till ansökan om bygglov med erinran.

Anmälde ledamöterna O Andersson och M Lönnroth särskilt yttrande enligt bilaga.

Uppdrogs åt sekreteraren att besvara ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Föreliggande ärende innebär uppförandet av en publik byggnad vid Stadsgården för Nobelmuseets och Nobelstiftelsens verksamheter. Byggnaden föreslås få fasader av återbrukat tegel murat i götiskt förband med färgskiften från mörkare nyanser i byggnadens nedre våningsplan till ljusare på de översta våningsplanen. Horisontella band av förskjutna tegelskift i höjd med fönstren kontrasteras mot avsnitt av slät tegelvägg med band av med varmgrå natursten som avdelare. Byggnadens krön utförs i samma material. Huvudentrén

nås via Katarinaparken och två nya trappor gör det möjligt för besökare och förbipasserande att röra sig mellan ett nytt terrassplan och Stadsgårdskajen.

Skönhetsrådet önskade inleda med att kommentera processen. Byggrätter för kontorshus på den aktuella platsen vann laga kraft genom detaljplanen för nya Slussen 2013. Skönhetsrådet hade i den föregående planprocessen kritiserat de föreslagna byggnaderna framför KF-anläggningen. Rådet kommenterade den lagakraftvunna byggrätten i ett yttrande till den s.k. expertgruppen för nya Slussen 2014: ”I projektet tillåts ett antal obearbetade volymer, dölja och dominera KF-husen och Glashuset. Skönhetsrådet anser att nya, lägre byggnader är möjliga på denna plats om de dras in från kajen och sänks. Ingen byggnad på denna plats bör få höja sig över Katarinavägens stenmur.”

Det föreliggande förslaget stämmer i huvudsak överens med detta förhållningssätt, genom att inte utnyttja hela byggrätten och att byggnaden dessutom dras in från kajen med en terrass. Den negativa stadsbildspåverkan som stora volymer på kajplanet skulle innebära mildras därmed. Rådet ansåg att den andra byggrätten, tidigare kallad E1, också i enlighet med detta bör minskas eller helt utgå.

Skönhetsrådet välkomnade att en publik verksamhet för Nobelpriset kommer att ta platsen i anspråk i stället för ett ordinärt kontorshus. Rådet ansåg att förslaget presenterar en ansats till den högkvalitativa arkitektur som Nobels internationella tyngd och värde kräver. Detta innehåll förpliktigar för staden, som bygglovsgivande myndighet och gatumarksägare, att se till att både byggnad och omkringliggande område får ett uppförande och iordningställande av högsta klass. Rådet ansåg utifrån detta att ett antal frågor behöver bearbetas i den vidare processen.

1. Nobel Centers läge vid vattnet är en kvalitet som bör utnyttjas och förstärkas. Kajplanet bör därför fredas för folkliv och ges en tydligare publik funktion där majoriteten av lokalerna innehåller kultur- och kafé/ restaurangverksamheter i enlighet med detaljplanens intention. På kajplanet bör vidare en entré med möjlighet att nå hiss finnas för att erbjuda tillgänglighet mellan kaj- och terrassplan.

2. De uppenbara konflikterna med cykelstråket behöver hanteras genom exempelvis markplanering och hastighetsdämpande åtgärder. Huvudflödet av cyklister bör ledas antingen via Stadsgården upp över Södermalmstorg mot den nya cykelbron, alternativt genom tunneln under Nobel Center. Turistbussangöringen från Stadsgården behöver tydliggöras.

3. Byggnaden ska upplevas som att den har fem huvudfasader (inklusive takplanet). Östfasaden, som i förslaget är helt sluten, kräver ytterligare bearbetning så att den bidrar till stadsbilden och annonserar byggnaden mot Stadsgårdsleden. Detta kan exempelvis ske genom öppningar, reliefmönster eller fasadkonst.
4. Huvudentrén mot Katarinaparken behöver presenteras tydligare i stadssammanhanget och fungera som blickfång från Södermalmstorg och Ryssgården. Detta kan exempelvis ske genom en större uppglasning, en baldakin eller en portik. Såväl huvudentrén mot parken som sekundärentrén mot Stadsgården kräver en sammanhållen strikt markplanering och inslag av grönska och planteringar.
5. I den kommande bygglovsprocessen krävs återkommande fasadprover genom s.k. mock-ups och andra fullskaleprov gällande tegel, glaspartier och detaljer i möten mellan material. För att utförandet ska kunna göras med de högt ställda kvalitetskrav som byggnaden förutsätter är en kompromisslöshet i såväl helhet som detaljer avgörande. Skönhetsrådet förväntar sig att bli kallat till syn på plats när dessa prover finns framtagna.

Bilaga till yttrande SR 2026/30

Anmälde ledamöterna O Andersson och M Lönnroth särskilt yttrande enligt följande:

”Nobelcentret är en intressant byggnad men borde inte byggas i kvarteret Hammästaren 1. Byggrättens återstående kontorshus bör definitivt inte byggas. Den byggrätt som Nobelcentret delvis utnyttjar tillkom enbart för att fylla ett hål i Slussenprojektets ekonomi. Den ursprungliga byggrätten är ett klumpigt inslag i en av Stockholms allra viktigaste stadsmiljöer. Nobelcentret kommer, om det ändå byggs, att behöva alla besökare det kan få. Detsamma gäller för slussens alla restauranter, butiker och barer när byggherrarna skall få ekonomin att gå ihop. Det återstående kontorshuset skulle inte bidra till besöksströmmarna. Om kontorshuset utgår skulle en del av de storslagna byggnaderna längs förkastningsbranten fortfarande vara synliga.”

§ 8

Sekreteraren informerar

Sammanfattning av ärendet

Sekreteraren deltog tillsammans med Nike Örbrink i SvD:s podd Ledarredaktionen 19 februari.

Informerade sekreteraren om att han inte närvarar vid sammanträdet 16 mars.

§ 9

Övriga frågor

Beslut

Förelåg inga övriga frågor.

§ 10

Fruängens centrum, förslag till detaljplan, 2023-09842

SR 2026/22

Beslut

Anmäldes för formellt beslut ärende bordlagt vid delegationssammanträde 2026-02-16 (§1).